

Deelnemen aan
ontwikkelings-
projecten in Bolivia
voor bedrijven

Stichting Chakana – ontwikkelingsprojecten in de Andes

Inhoud

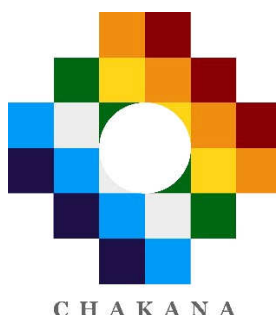
Voorwoord en introductie p 2

Wat is Stichting Chakana p 5

Voorbeelden van projecten p 9

Waarom uitzending p 11

Aan de slag p 12

Voorwoord

Welkom bij Stichting Chakana!

Zingeving wordt naast werk een steeds belangrijkere factor in het leven van **professionals**. Ook in uw bedrijf werken ongetwijfeld mensen die zich graag zouden willen inzetten voor een **betere wereld**.

Stichting Chakana kan u daarbij helpen. Chakana biedt **uw personeel** de mogelijkheid **vrijwilligerswerk** te doen in de Boliviaanse Andes, onder professionele Nederlands/Boliviaanse begeleiding en in **samenwerking met de inheemse bevolking**.

Uw medewerkers gaan een geweldige tijd tegemoet, en komen gegarandeerd **gemotiveerder dan ooit** terug. Uw bedrijf en uw medewerkers plukken hier de vruchten van, én u helpt Chakana op een **constructieve** manier. Graag informeren wij u over de mogelijkheden!

Hilvert Timmer, oprichter en directeur van Chakana

Contact:

Stichting Chakana
Hilvert Timmer
Lange Herenstraat 111
2011 LK Haarlem

06-3304 8231
info@chakana.nl

Postadres:

Postbus 14803
1001 LH Amsterdam

Meer informatie op
www.chakana.nl

Introductie

Het Boliviaanse Andesgebergte is **prachtig**. De inheemse bevolking met haar traditionele cultuur maakt het landschap extra kleurrijk.

De keerzijde: het **harde leven** en de **grote armoede** in de onherbergzame dorpjes van de Andes. De inheemse bevolking overleeft ternauwernood in een hard klimaat. Voor velen lijkt een vlucht naar de stad de enige optie, maar ook daar zijn hun kansen vrijwel nihil. De inheemse bevolking kampt zelf met onmacht en onkunde om een menselijker bestaan op te bouwen.

Chakana helpt door middel van **ontwikkelingsprojecten**, en biedt bedrijven én hun medewerkers nu de unieke mogelijkheid om zelf, middenin de Andes, de inheemse Boliviaanse bevolking te helpen een beter leven op te bouwen.

Veel projecten zijn echte **bouw**projecten, zoals de bouw van groentekassen en irrigatiekanalen, en er zijn **nijverheids**projecten. Daarnaast is regelmatig behoefte aan professioneel **advies**. In elk geval is er altijd plaats voor mensen die de **handen uit de mouwen** willen steken.

Chakana: missie en werkwijze

Missie

Chakana bestaat om de **overlevingsstrategieën** van de Boliviaanse hooglandindianen te versterken. Daarnaast probeert Chakana de hooglandindianen **toegang tot de markt** te verschaffen, zonder dat zij hun tradities en cultuur hoeven in te leveren. Dit gebeurt onder meer door middel van training, directe armoedebestrijding en het projectmatig verbeteren van de rurale levensomstandigheden. Chakana streeft er bovendien naar om een Nederlands/Boliviaans centrum voor **wetenschappelijk onderzoek** en informatieverstrekking te zijn op het gebied van de problematiek en cultuur van de Boliviaanse hooglandindianen.

Werkwijze

Chakana voert alleen projecten uit **op aanvraag** van de lokale bevolking, en met **respect** voor de lokale cultuur. Chakana biedt middelen en kennis, de lokale bevolking voert de projecten uit. Boliviaanse en Nederlandse **professionals** werken nauw samen.

Chakana: activiteiten

Wat doet Chakana concreet?

- ❖ Implementatie van bouwprojecten, zoals de bouw van **groentekassen** en **irrigatiekanalen**. Hiervoor levert Chakana de middelen en de kennis, de lokale mensen bouwen zelf. Dit levert voedselzekerheid in arme gebieden.
- ❖ Implementatie van **schoorsteenprojecten** om kindersterfte te verminderen en een langere levensverwachting te bewerkstelligen.
- ❖ **Training** van lokale bevolking op het gebied van bijvoorbeeld ondernemerschap, inclusief ontwikkeling van **trainingsmateriaal**. Het doel is de lokale bevolking zelfstandig inzicht in en toegang tot de markten te verschaffen en zo de lokale economische situatie te verbeteren.
- ❖ Juridische ondersteuning aan en het **organiseren** van de indiaanse gemeenschappen, om hen een stem te geven bij de regionale en landelijke overheid.

Chakana: kernteam en ondersteuning

Het kernteam

- ❖ **Hilvert Timmer** is oprichter en directeur van Chakana. Hij is commercieel econoom & cultureel antropoloog. Door deze combinatie is hij in staat op basis van gedegen kennis van de cultuur met adequate en goed zakelijke oplossingen te komen. Hij deed in 2002 antropologisch veldwerk in de regio en publiceerde in 2005 een boek over zijn onderzoek in Bolivia.
- ❖ **Hernán Huaycho Pacajes**, landbouwkundig ingenieur, is mede-oprichter van Chakana en uitvoerend directeur in Bolivia.
- ❖ **Het bestuur en het uitvoerende team** bestaan uit Boliviaanse en Nederlandse (vrijwillige) professionals: landbouwkundig ingenieurs, economen en bedrijfskundigen, antropologen en journalisten, ontwikkelingsdeskundigen, psychologen, marketeers en geografen.

Velen steunen Chakana actief

- ❖ **Jan van Zijl** (Voorzitter Chakana); Voorzitter MBO-Raad, oud-voorzitter RWI, oud-Tweede Kamerlid
- ❖ **Ella Kalsbeek** (bestuurslid Chakana); Voorzitter Raad van Bestuur van ALTRA, oud-Tweede Kamerlid
- ❖ **Doekle Terpstra** (Comité van Aanbeveling Chakana); Voorzitter ICCO, voorzitter HBO-Raad
- ❖ **Alexander Rinnooy Kan** (Comité van Aanbeveling Chakana); Voorzitter Sociaal-Economische Raad
- ❖ **Staf Depla**, Tweede Kamerlid PvdA

Enkele projecten van Chakana

Waterreservoirs

In de kleine gemeenschap Piñani, gelegen in het gebied ten oosten van het Titicacameer tegen de grens met Peru, wordt de landbouw - het belangrijkste bestaansmiddel - beperkt doordat niet het hele jaar door water beschikbaar is voor de irrigatie. Slechts een beperkt aantal mensen kan leven van de maximale opbrengsten van de oogst; hierdoor is men begonnen naar de steden te migreren. Dit leidt weer tot een verlies aan landbouwkundige kennis, belangrijke kennis die altijd lokaal aanwezig is geweest. Hoewel het grootste deel van de bevolking actief bezig is met het zoeken naar manieren om de oogst en inkomsten te vergroten, lukt dit moeilijk vanwege het gebrek aan water.

De oplossing van Chakana: het bouwen van gemoderniseerde versies van de traditionele waterreservoirs, waarin regenwater wordt opgevangen.

Schoorstenen

Vanwege de koude hebben de kleine huisjes in het hooggebergte enkel een deur, maar geen ramen of schoorsteen. Er wordt niettemin binnenshuis gekookt op een houtvuur, met als gevolg dat de dikke ongezonde rook in de huisjes blijft hangen. De bevolking leeft en slaapt hier in, en ondervindt veel longziektes en kindersterfte als gevolg van de ongezonde situatie.

De oplossing van Chakana: het bouwen van 300 schoorstenen in tien gemeenschappen, die wel de rook afvoeren, maar geen koude lucht binnen laten.

Voorbeelden van projecten

Nijverheidscentrum

In sommige tijden van het jaar, als er op het land minder hoeft te gebeuren, hebben de vrouwen in de Andes tijd over naast hun werk in de velden. Deze tijd willen zij graag nuttig besteden, en daarmee bijdragen aan een verbetering van hun leefomstandigheden. Een van de activiteiten die zij willen ontplooiën is het opnieuw leren van traditionele weeftechnieken. De producten die ze maken, kunnen op de markten worden verkocht. Helaas is de meeste kennis over de weeftechnieken uit het gebied verdwenen. De vrouwen willen deze graag terug, ook om hun economische situatie te verbeteren en hun zelfvertrouwen te vergroten. Zij willen een eigen plek waar ze kunnen leren weven, maar ook waar ze terecht kunnen voor sociale contacten en advies.

[De oplossing van Chakana: het bouwen van een nijverheidscentrum voor de vrouwenorganisatie in de vallei van Achocalla, intensieve training in weef technieken en een marktonderzoek.](#)

Sociaal-economische analyse

De Boliviaanse streek Achocalla ligt tussen 3.400 en 4.000 meter en is gelegen dichtbij de stad La Paz. De bevolking heeft weinig financiële middelen om goed te overleven en is met name afhankelijk van de landbouw en van laagbetaalde baantjes in de stad.

Door de aanwezigheid van de stad is er een potentiële grote markt voor de verkoop van producten die in Achocalla gemaakt en geproduceerd kunnen worden. Toch komt de economische ontwikkeling niet op gang, vanwege gebrek aan middelen om te investeren en een gebrek aan kennis op het gebied van ondernemerschap en betere landbouwmethoden.

Verschillende dorpen hebben aangegeven dat ze hopen dat er op een grotere schaal projecten kunnen worden uitgevoerd die hen meer economische impulsen geven.

[De oplossing van Chakana: een participatieve sociaal-economische analyse bij de 30 dorpen in de regio Achocalla. Met als doel om concrete projecten te definiëren met veel potentie die Chakana met de lokale bevolking uit kan gaan voeren om de leefsituatie te verbeteren.](#)

Waarom zou uw bedrijf deelnemen?

Er zijn veel **goede redenen** om deel te nemen aan het programma:

- ❖ Omdat de sessies op de hei en de survivaltochten in de Ardennen als **teambuilding**-methode u niet meer zo aanspreken.
- ❖ Omdat u het belangrijk vindt op constructieve wijze te bouwen aan een **band tussen collega's** door alle lagen en afdelingen van uw organisatie.
- ❖ Omdat u vindt dat uw medewerkers prima presteren, maar weet dat nog meer **diepgang** het dagelijkse werk een **positieve impuls** kan geven; hetgeen bijvoorbeeld kan leiden tot een lager ziekteverzuim en een hoger **commitment**.
- ❖ Omdat u als bedrijf iets terug wilt doen voor de maatschappij, en u op deze manier concreet invulling kan geven aan **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen**.
- ❖ Omdat u als bedrijf uw MVO-strategie **naar buiten kan brengen** met concrete voorbeelden; vermeldingen in uw jaarverslag en persuitingen.

Chakana heeft als vrijwilligersorganisatie haar succes reeds duidelijk bewezen en geldt dan ondertussen ook als gevestigde organisatie binnen haar vakgebied. Deelnemende bedrijven kunnen rekenen op **professionele begeleiding** door de medewerkers van Chakana. Zowel tijdens de organisatie van de reis, tijdens de uitvoering van de projecten in Bolivia als bij de afronding. Hun grondige kennis van de taal en de cultuur maakt het gegarandeerd een leerzame en succesvolle reis.

Aan de slag

Hoe gaat het in zijn werk?

Als u interesse heeft in deelname aan een van de projecten van Chakana in de Boliviaanse Andes, neem dan **contact** op via info@chakana.nl, of 06 – 330 482 31.

De **volgende stap** is de concrete invulling van de projecten waaraan uw team gaat deelnemen. Dit verloopt in samenwerking met Chakana, zodat beide organisaties er het maximale uit kunnen halen.

De inzet van het team kan zich richten op het **concreet meebouwen** aan een irrigatiekanaal of een groentekas. Een mooie combinatie is het uitvoeren van bouwwerkzaamheden met het **geven van training** in het nijverheidscentrum of aan de boeren, bijvoorbeeld op het gebied van ondernemerschap, marktverkenning of organisatie opbouw. **Kennisuitwisseling** en **samenwerking** tussen Nederlandse professionals en de lokale cultuur staan hierbij centraal.

Zodra een compleet en op maat gemaakt **programma** voor uw team is samengesteld, begint de gedegen voorbereiding.

Belangrijk onderdeel van de voorbereiding wordt gevormd door **twee bijeenkomsten** waarbij de deelnemers op participatieve manier worden voorgelicht over de cultuur en tradities van de hooglandindianen en over de projecten van Chakana. Daarnaast wordt een start gemaakt met de praktische voorbereiding voor de deelnemers.

Algemene informatie over het programma

- ❖ **Duur project:** 10 dagen, inclusief reistijd;
- ❖ **Reis:** een vlucht naar La Paz en elke dag een jeeprit naar het projectdorp;
- ❖ **Werklocatie:** de Andes, op 4.000 meter hoogte, op 40 km. van de hoofdstad La Paz. Vanwege de hoogteverschillen is een aantal dagen acclimatiseren nodig;
- ❖ **Verblijfslocatie:** in de hoofdstad La Paz;
- ❖ **Team:** grootte en samenstelling zijn afhankelijk van het type project; de omvang is bij voorkeur tussen 8 en 15 personen;
- ❖ **Veiligheid:** de streek en het land zijn veilig. Bij normaal gedrag is er een zeer geringe kans op onveilige situaties;
- ❖ **Conditie deelnemers:** geen leeftijdsvoorwaarden, geen opleidingsvoorwaarden, wel dient de deelnemer over een goede gezondheid te beschikken vanwege de mogelijke fysieke arbeid en de verblijfshoogte.

Algemene informatie: wie regelt wat

Wat regelt Chakana?

- ❖ **Informatie:** een algemene bijeenkomst over Chakana en haar projecten, en een concrete bijeenkomst met het team een aantal weken voor vertrek; algemeen materiaal over cultuur, taal, do's en dont's;
- ❖ **Reis en verblijf:** vlucht, reis, hotel, maaltijden;
- ❖ **Coördinatie:** een Nederlandstalige en een Boliviaanse (indiaanse) coördinator.
- ❖ **Programma:** opzetten, plannen en realiseren van de activiteiten

Wat regelt u zelf?

- ❖ **Paspoort:** visum is niet nodig als u minder dan 90 dagen in Bolivia blijft, de Nederlandse nationaliteit en een geldig Nederlands paspoort bezit;
- ❖ **Vaccinaties:** DTP, BuikTyfus, Hepatitis A+B;
- ❖ **Kleding:** geschikt, winddicht en vooral warm

Kosten

Per deelnemer

- ❖ Vlucht: +- € 2.000,-
- ❖ Transport in Bolivia: +- € 100,-
- ❖ Hotel: +- € 30 / nacht
- ❖ Eten: +- € 20 / dag
- ❖ Drank: eigen rekening deelnemer
- ❖ Reisverzekering, inentingen en paspoort voor eigen rekening

Projectkosten

- ❖ Materiaal
- ❖ Lokale medewerkers
- ❖ Organisatiekosten
- ❖ Nederlandse en Boliviaanse medewerkers van Chakana

NB. De precieze projectkosten worden van tevoren berekend op basis van het projectplan. Het deelnemende bedrijf betaalt een gedeelte dit projectbudget en/of kan besluiten om Chakana als organisatie in het algemeen te ondersteunen.

